

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Vörda Himlen och des lagar,
 Och föragta verdens prål;
 Gör här af dit föremål,
 Alla dina lefnads dagar.

Sträck en lika hjälpsam hand
 Til de uslas låga kjoor;
 Rädda osskuld ifrån bejor;
 Hedra Gud och fosterland:
 Vänta, under lifwets öden,
 På en nögd och salig ro;
 Dö hwar dag med ifrig tro,
 Och med frögd annama döden.

B = 1.

Rundgörelser.

Den 1 dennes, eller förledne Långfredag,
 upfördes åter den wantliga Passions-Musiquen;
 då 4120 Dal. R:mt insamlades, Stadsens här-
 warande Barnhus til fördel. Och som föres-
 nämnde summa wittnar om wåre medborgares
 gifmildhet, och nit för inrättningen; så hembö-
 res dem allesamman, på wederbörande Curas-
 torers och Föreståndares wågnar, skyldig heder
 och tacksägelse.

Et hus, belägit i Mayorna på Herr Johan
 Schuts ång, 2 wåningar högt och tjenligt til
 twånne hushåld, är til salu: om priset yrar sig
 Herr Volrath von Ditzfen.

Den 13 dennes blifwer auction i norra Ste-
 ke och Ånger Sökn, på åtskillige lösbren.
 Hos Hr. Nic. Mattsen finnes aldrabästa gråss,
 frö af St. Fois, emot 1 Dal. S:mt Skälpd.

* * * *

Bihang

Af

Göteborgska Magasinet.

Lördagen, den 16 April, 1763.

Fortfatt utdrag, af Christjerniska För- swars-skriften.

Et af de märkwärdigare stycken finnes s. 12
 och 13, där Författaren upräknar de för-
 ändringar, som Rikens högslöfliche Ständer
 gjort i myntwäsendet, sedan år 1719. Wi
 hade då för tiden inge andre slantar, än de store,
 som woro slagne til 320 Dal. på Skeppundet,
 och år 1718 förhöjde til 50 procent, eller 480
 Dal. R:mt; äfwen som det lättaste skifhemyntet
 bestod i nye halförar, som år 1717 utmynta-
 des til 640 Dal. af Skeppet. Men sedan de
 aflyste mynteteknen år 1719 blifwet runstycken,
 kundgjordes samma år en ny inrättning af kop-
 par-runstycken, som antogos efter samme mynt-
 fot,

fot, som mynteteknen. Förhållelsen imellan slantar och runnstycken fordrade, at en ny myntfot afwen berammades på de förre; hwilken antogs år 1730: hwarefter Skepdet af kopparen utmyntades til 900 Dal. i slantar, men 937½ i runnstycken. År 1745 blef tillåtet, at Banquen ej må utleswerera mer i plåtar, än hwad til skiljemynt oumbärligen tarfwas, Nö. när slantar ej äro at tilgå; och som sammanhanget utwisar, til des at småsedlar komma at widtagas: hwilke således föreställa skiljemynt, och hwarföre nämnde mynt undfås, när så betarfwas. År 1747 utfärdades en ny förordning om småsedlars ytterligare gångbarhet, och at ett annat kopparmynt, än slantar och småplåtar, må, til almån rörelse, utur Banquen utlemnas. År 1752 fogades lika anstalt, at någon del i plåtar och skiljemynt ej måtte wägras dem, som ästundat. Desutan, säger Författaren, äro tid efter annan stora summor i Banco-sedlar på såkra panter utlånte; hwaraf händt, at alla våra waror och metaller på slutet ej waret tillräckelige, at wid anfordran skaffa i Riksdalen för 18 Dal. R:mt.

På dessa historiska anmärkingar följa Författarens egne tankar, dem jag tager mig frihet at nästan ord ifrån ord införa.

Häraf är klart, heter det s. 13, at Riksförsamlingens Höglöfliche Ständer antaget och infört en ringgare myntfot för kopparskiljemyntet, än förut i Riket waret brukelig. Detta gjorde dock ingen

gen oreda, så länge sådane ringhaltigare penningar ej woro i stor qwantitet slagne, och inbehafwarne af plåtar woro nögde, at dem utan uppgåld, emot et sämre och lättare mynt, aflåta.

Därpå läggas orsakerna fram til den efter Sinska kriget högt upslupne Weyel-coursen. Han upkom den tiden, säger Herr Adjuncten, af ett ringare kopparspris hos utlänningen, samt af öfverflöd på omslöpande plåtar, i jämförelse mot den tillwänte sedelmängden, som hos en del förorsakade yppighet, och större förtäring af utländska waror, hos andre ästundan, at förwandla deras förwärfwade sedlar uti gods och redbare metaller. Då nu yppighet och underwigt efter kriget skulle betalas, följde en stark och oloflig öfverflöd af plåtar, hwilke likwäl för Banco-werket woro helt angelägne. Således upkommo i plåtarnes ställe år 1745 småsedlar, då tilika förordnades, at Banquen för sine sedlar ej skulle utbetala annat kopparmynt, än slantar, så länge de woro tillräckelige, medan desse ej kunde, utan ansenlig förlust, utföras. Detta sagt war dock Regeringens affigt, at bibehålla de dageligen tillwärande sedlarne i samma wärde med plåtarnes, i hwilken affigt et Weyel-Contoир inrättades, m. m. Så snart utlåntes sedel-hafwarne miste den försäkran, at för dem i Banquen wid upwisandet undfå plåtar, woro de altid owisse, om någon annan inbyggare wille för samme sedlar betala til dem et bättre och tyngre mynt, än Banquen lofwat at

därföre gifwa igen. Fördenkul gjorde man plåtarna til et rarare och bättre mynt, än slantar och sedlar, dem man wille låta utlåningen utlösa: och således war vundwifelig, at när plåtmyntningen minskades, skulle sedlarna från den dagen efter handen förfalla til lika wärde med slantmyntet, hwarpå de blifwet grundade; helst ingen kan twingas, at emottaga en sedel för högre wärde, än han är försäkrad, at därföre i waror eller metaller alltid kunna erhålla igen. De härpå fölgde misbruk och oredor kunde dock icke lätteligen föruttes, emedan man trodde, at slantarna, efter förra wanligheten, alltid skulle anses lika med plåtmyntet.

Med föregående ämne har följande fråga nära samenskap, nämligen huru högt en hopy Transsenter kunna stegra Wexel-priset? Det skal ingenstädes kunna bringas högre öfwer myntets inwärtas wärde, än som swarar mot det beswär och de omkostningar, hwilka upgå at sånnda redbare metaller til den bestämde utrikes orten. Ty både in- och utländske hindra coursen, at högre updyrkas och bibehållas, säger Författaren. Om wåre egne kunde wara samhälliche, at fordra 100 procent högre betalning, än billigheten kräfde; så skulle dock frammannde af alla Nationer tilbjudas of sine penningar til 20, 10, 5 och 4 procent, efter omständighet, och på det sättet måtte ju Wexel-priset nedfållas. Om Transsenterne kunnat i Swerige stegra Wexel-coursen til flera Mark och Dalers

Banc

Banco-sedlar; så har det kommet däraf, at sedlarna wäret så omätteligen föröfste, at ingen hwarcken in- eller utom Riket welat gifwa för dem en högre summa i de ädla metallerna, än den, hwarföre Transsenterne dem antaget. Läs s. 45 och 46. (Mera framdeles.)

Swad mytt i Staden?

Korta Stads-nyheter.

Göteborgska Wexel-priset.

Onsdagen, den 13 April,

London	- -	86½	- -	Dal. Rmt.
Amsterdam	-	81	dub. uso	Mark Rmt.
Hamburg	-	82½	- -	Mark Rmt.

Ankomne äro Skepparne Thomas Stevart ifrån Pert med barlast, Robert Tod ifrån Liet med stenkol, Jan Grindel ifrån Amsterdam med tunneband, Alexander Zollie ifrån Surinburn med stenkol, och Dierck Eytman ifrån Bremen med barlast, utom litet smör och ost.

Utgångne äro Skepparne Christ. Mörc til Liet, John Ferguson til Glesofman, Ludwig Ahlbotten til Lissabon, Wilh. Boris til London, Thomas Stevart til Pert, Robert Watt til Glesofman, Dav. Carmichael til Dundie, alle med järn och bräder. D 3 Ost

Ostindiska Skeppet, Rikens Ständer, afgick härifrån den 12 dennes, ämnat til Canton. Med bref ifrån Cadix hörer man, at Prins Carl inom 28 dygn hunnet til sistnämde Stad.

Helsingör. Den 4 April gingo härigenom Skepparne Joh. Gebhardt och Math. Aman ifrån St. Ubes och Lissabon til Stockholn med salt, Jonas Schellin til Pillau, Swen Kullin til Wisby, And. Bolin til Stralsund, Jonas Borelius til Wolgast, Johan G. Christen och Christen Henning til Stockholm, alle ifrån Kongålf och Gøtheborg med fill.

Små Kyrko-tidningar.

I Swenska Församlingen äro ifrån den 7 til den 14 dennes födde 4 Gosse- och 4 Flicko-barn: Wigde Ringkarken wid Tyfka Kyrkan, Olof Bryngelsson och Pigan, Anna Andersdotter, Båtedrängen, John Olofsson och Pigan, Karin! Hansdotter: Begrasne Fru Anna Margareta Arfwidsson, född Kettelbladt, dödd af barnsbörd, Stadsfiskaren Wennerbergs Hustru, Ingrid Mårtensdotter, af hetsig feber, Arbetskarken Dahlbergs Hustru, af lungdot, Ryttaren Björns Hustru, Maria Kellman, 82 år gammal, af ålderdom, och 2 barn af ofänd barna-sjukan och slag.

I Tyfka Församlingen wigde Målare = Arbets = Mästaren, Joh. Hinr. Dieden och Jungfru,

fru, Anna Cäcilia Gøthenberg, Stråddaren, Andreas Beckström, och Enkan, Magdalena Holm, Krukomakare = Arbets = Mästaren, Joh. Wulf och Jungfru, Catharina Elisabeth Borgström.

I Kronhus = Församlingen wigde Handtlansgaren, Hans Tike och Pigan, Catharina Fogelberg, Profossen, Fredrich von Borg och Pigan, Elsa Olofsdotter: Döde Hustru, Anna Christina Nordström, af håll och stöng, Handtlansgaren, Peter Lundstedt, af fläckfeber, Corporalen, Olof Seting, 70 år gammal, af matsbet, Soldaten, Jacob Malinberg, och Hustru, Gertrud Nilsdotter, af hetsig feber, och i barn, af hosta och bröstvärk.

Rundgörelser.

Ostindiska Compagniet kundgör härmed, at några öfwerblefna waror, af det i förledet är hemkomna Skeppet Rikens Ständers ladning, kommer den 19 dennes kl. 10 föremiddagen igenom auction at försäljas. I medlertid kunna trykta listor på warorne erhållas på Compagniets Contoir, och warorne näste Måndag uti Magasinerna beses.

Uti Skaraborgs Län, Åhse Härad, och Näs Soken, imellan sjöarne Wenern och Wetteren, äro et par wälbelagne Frälse = Hemman, store Lund och store Gården, til salu: wid dessa ägendomar är tillräckelig skog, af ek, björk, al och gran

gran, jämte godt fiske uti båge sjöarne, och utaf ofwonnande Hemman' är det ena försedt med ny byggnad til man- och laduhus, samt åker til 30 tunnors årligt utsäde, förutan en tredjedel lagt uti träde, och 100 två-betes-las hårdwals-hö: desutom giftes del i en stor mässe, hwoilken nyttjas så wäl til mulbete, som torffkärning. Under Gården ligga 4 torp; och det förä Hemmanet brukas af trenne Bönder, som utom skatten, med tilhjelp af Torparne, bruka store Gården; och äro ågorne både goda och låtbrukta. Båge Hemmanen ligga nära till samman. Om priset häruppå, samt om wilskoren wid tilträdnigen, erhålles underrättelse hos Handelsmannen, Herr Carl Habicht.

En stor och hwaldfder källare, under Angelsta kyrkan här i Staden, kan emot hyra tilträdas: om hyres-summan yrar sig Herr Robert Hall.

Uppå Lundby Prestegård uti Wätle Härad, kommer den 20 och 21 dennes at genom offentlig aucion försäljas silfwer, ten, koppar, messing, stål- och järn-sorter, porcellain, glas, fång-kläder, meubler, lerkårl och husgeräds-saker, item hästar, drag-oxar, goda mjölke-kor, och unga kreatur, jämte får af Spanst art, och gårds-redskap, m. m. Aucionen begynnes kl. 9 om morgonen.

I Herr Benjamin Hellings hus, beläget på Kronhusgatu-hörnet, kan en stor spannemåls-wind, och en saltbod emot hyra bekommas.

Den 5 Maji sker sextonde dragningen af Hospitals-lotteriet.

* * * *

Bihang

af

Göteborgska

Magasinet.

Lördagen, den 23 April, 1763.

Fortfölning af föregående utdrag.

Herr Adjuncten stadfäster widare den satsen, som han i föreläsningarne yrkat, nämligen at Riket har hwarken winst eller förlust af Werelens högre eller lägre råknwärde, så wida den winner någon stadighet. Sverige skulle tidet annars ifrån längre tider alltför mycket, emedan Werel-priset ifrån år 1604 stigit ofjämförligen. En Riksdaler, som nu gäller ofwer 18 Daler, kostade den tiden allenast 1 Dal. och 4 öre; och råknwärdet har städse tilltaget i samma mån, som penningarne blifwet lättare, och flera Mark eller Daler af Skeppundet utmyntade. Myntad koppar är hos utlänningen ej mera wärd, än omyntad, antingen Skeppundet förmyntas

R

til